

חשוד בהברחה חיימוביץ' גיפ ברחוב —

חשוד בהברחה לייזרוביץ' (משמאל) ובלש גמלים על הגבול

את הכסף לפי ההוראות שנתת לי, טען, "את חייבת לפרוע לי את הסכום כולו".

פקדון לדין-תורה. כמנהג אנשים דתיים פנו גולדברג ופלו אל הרב איסר פרונקל ברחוב יהודה הלוי 41 בתל-אביב. הרב שמע את טענות הצדדים, הסכים להיכנס לדיון רק אחרי שוהבה פלר תפקיד בידינו את 6000 הל"י, תחייב לשלמן ל גולדברג אם אמנם יפסוק הרב כן.

ביור דין התורה נמשך זמן רב. גולדברג היה חולה, הרב היה עסוק וזהבה פלר הייתה זקוקה לכסף. ברבות הימים פלר פונקל להמשיך ולהחזיק בסכום זה קדון, העביר אותו לאדם שלישי, פלר, היתו זקוקה לכספה, לא יכלה לחכות, סיפרה את הענין כולו לגישה, וטובש פלורנטין בשם הינשטוק, הלכה יחד לרב פרונקל באותה שכונה: "תעזור ביקשו השניים מן הרב, תפנה בבקשה פרונקל ברחוב יהודה הלוי".

הרב של פלורנטין פנה לחברו, התקיף הצליחה פלר לקבל את מסת פה. בשבוע שעבר, בעוד הוא מסת זרת שארית הכסף, בקרא הרב "האם תוכל לזהות את הירש ונשאל הרב עלידי ע.מ.מ. ישע ראש הענין הכלכלי במטה מחוז היהויו נערך בהצלחה. כשחשבו קל על הודעתו, נודעה לו גם מבלי דעת הפך אחד העדים משפט הברחת-העניק בסכומים מחצי מיליון דולאר. גולדברג מראש הרשת פלר. היתו את

הם בתל-אביב, ערכו פקחי האוצר מצוד מקיף ברחבי הארץ, עצרו את מברחייה גבול, נהגי המוניות והסנדלים שהובילו את הסחורה ואלה שעסקו בקבלתה ליד הגבול, בתוך ישראל, העצורים הובאו לשופט ה שלום, נעצרו לחקירה. קציני האוצר שמואל תהילה, משה לנדאר וגמילי יכלו להתפאר בהצלחתם. אך כמו תמיד, גם הפעם, נשי ארו הלחיתנים מחוץ למונה: אלה המשגי לנהל את עסקיהם הבינלאומיים הרחק מן חוץ לגבולות ישראל, נשארו מחוסנים מפני ידיו המענישות של החוק.

מטבע חוץ לקודה

אל הרב יצחק ידידיה פרונקל, רבה של שכונת פלורנטין, באה וזהבה פלר כשתלר-נה בפיה: "גוזלים את כספי, רבי", אמרה לרב, "נתתי 6000 ל"י לפקדון בדיון תורה ולא החזירו לי אותם".

המעשה שיפרה וזהבה פלר לרב פרונקל היה פשוט ביותר: לפני חודשים אחדים רצתה פלר להעביר כסף לבעלה שישב או בקודה. היא פנתה לצבי (הירש) גולדברג, סוחר תל-אביבי שהמליצו עליו בפניה, ביקשה ממנו לערוך את העסקה. גולדברג היה צריך להעביר הוראה בכתב סתרים לשותפיו שבקודה, לקבל מהם אישור כי אמנם שולם הסכום בדולארים לבעלה של פלר, ואחרי כן לקבל ממנה 6000 ל"י. אולם העסקה לא בוצעה כהלכתה. כש הגיעה הוראתו של גולדברג לקודה, לא היה כבר פלר הבעל במדינה זו. בכל זאת תבע גולדברג מזהבה פלר את תכספי: "העברתי

תיו, הצליח כוכבי בכל זאת לקבל בחזרה את הרשיון למכירת משקאות חריטים. כגיטו של אחד מראשי העיריות הגדולות בישראל, היה כוכבי סבור כי הוא מחוסן מכל פגיעת החוק, בו פגע הוא בעצמו.

אולם המתלונן לא נח ולא שקט. משראה כי עוברים כמה חודשים ושום תיק לא נפתח נגד כוכבי בעוון תקיפה והתפרצות ל-דירה פרטית, פנה בתלונה למפקח הכללי של המשטרה. הוא סיפר במכתבו על הש-תלשלות הענינים, ביקש מן המפקח הכללי להתערב אישית בחקירה. הוא מסר גם במכתבו כי הקציין קוטלר, אחד מקציני ה-נפה הצפונית של המשטרה בתל-אביב, סירב לגבות עדויות מספיקות בתיק, התייחס ב-זלזול למקרה כולו.

ימים אחדים אחרי ששלח את המכתב למפקח הכללי, פקדו שוטרים את ביתו של המתלונן, קרוב לחצות. "אתה הגשת תלונה נגד הקציין קוטלר?" שאלו שוטרי הניידת, "למה הגשת תלונה? בוא בבוקר למשטרה." בבוקר פנה האיש למשטרה. הקציין קוטלר שאל גם הוא מדוע הגיש תלונה, הוא ביקש ממנו את כתובותיהם של העדים, שכבר היו פעם במשטרה ביום התגרה ושי-הקציין קוטלר סירב או לגבות את עדויו-תיהם. אחרי שמסר את העדויות ותיק ה-חקירה הושלם, קיבל המתלונן גם את תשובת אחד מקציני המטה הארצי של המשטרה, אליו העביר המפקח הכללי את תלונתו ל-ביור: "הוגש תיק פלילי נגד משה כוכבי", נאמר בתשובה, "הנ"ל יועמד לדין".

הברחות הלויתנים נשארו בחוץ

הגיפ שחנה בקירבת רחוב הכרמל בתל-אביב עורר את חשדו של דוד לייזרוביץ. הוא סקר אותו פעם אחת ושניה, הציץ לתוך כו על מנת לראות מי הם יושביו. לייזרוביץ לא הכיר אף לא אחד מהם. הוא הס-תכל פעם נוספת, רמז בראשו לחברו מרדכי חיימוביץ, שחיכה בצידו השני של הכביש, נכנס יחד אתו לאחד הבתים.

כשיצאו לייזרוביץ וחיימוביץ מן הבית, אחרי דקות אחדות, המתין להם עדיין הגיפ בצד המדרכה. השניים היו עמוסים בשתי חבילות ארוכות. כשהחלו לצעוד לעבר ה-פינה, זינק הגיפ אחריהם. אורחים שקפצו מתוכו, עיכבו את לייזרוביץ, תפשו גם את חיימוביץ שניסה לברוח. "אתם עזו-ריס", הודיעו יושבי הגיפ לשניים, "אנחנו אנשי מדור הפיקוח של משרד האוצר".

השבוע, אחרי עיקוב ממושך, עבודה עזו-מה של איסוף ידיעות שיטתי, פעולת מודי-עין מוצלחת ומבצע מעצרים נושא-פרי, יכלו ראשי מדור הפיקוח של משרד האוצר לשפ-שף את כפות ידיהם בסיפוק. "חטלנו את רשת ההברחה הגדולה ביותר שפעלה בי-ש-ראל מאז הקמתה", הכריזו רשמית, "בקרוב מאוד נביא את ראשי הרשת וסוכניה לדין".

העובדה שבישראל פעלה רשת הברחה בינלאומית, ובהדאי פועל עוד מספר לא קטן של רשתות מקבילות, לא היתה נסתרת גם מעיניו של אחרון האורחים במדינה. רחובות תל-אביב והערים האחרות מלאות בסוחרים ורוכלים, המציעים לאור השמש פונסי הניאון סכיני-גילוח, עניבות, עטיס-נובעים ותכשיירי-מניעה מתוצרת זרה, מצ-רכים החייבים כולם במכס ומיסי בלו ו-שתווי האוצר אינם מרובקים עליהם. הרוכ-לים מקבלים כמובן את מרכולתם ממחסן מרכזי. היכן הוא המחסן, מי הם בעליו וכיצד מגיעה הסחורה למחסן זה — אלה היו השאלות ששקחי האוצר היו חייבים לענות עליהן, תוך כדי ריכוז ההוכחות המספיקות להבאתם של העוברים על החוק לדין, ולהענשתם.

ממצריים, ירדן והלבנון. כל פעולת העיקוב לגילוי רשת המבריחים היתה עמו-סת פרטים. פקחי האוצר עקבו אחרי הרוכ-לים, כדי לגלות מי הוא המספק להם את המצרכים. אחרי כן היה צורך לעקוב אחרי הספקים, כדי לדעת כיצד מגיעה אליהם ה-סחורה ומי מביא אותה; אחרי כן נערך עיקוב אחרי הסוחרים הגדולים.

התוצאות היו מפתיעות: פעולות העיקוב הביאו את הפקחים הרחק אל מחוץ לתל-אביב, התברר כי רשת ההברחה משתרעת אל מחוץ לגבולות המדינה. ראשיה, היוש-בים בחדאי באירופה או באחת מארצות אפריקה, שכרו את אנשיהם גם במצרים, ירדן והלבנון. בחשכת הילה, על דבשות גמלים, מבריחים שכיריהם את הסחורות ל-ישראל, מסיעים אותן במכוניות מיוחדות אל הערים, מוכרים אותן בעזרת הרוכלים. דוד לייזרוביץ (42) ומרדכי חיימוביץ (50), היו אנשי הקשר בין מחסנאי הרשת לרוכלים חקטנים. באותה שעת בה נעצרו

גברים רבים. בין השאר הכירה גם את ארתור קרים, נשיא חברת הפצת הסרטים האמריקאית הגדולה ונייטד ארטיסט. קרים, עורך-דין יהודי ועשיר מופלג, הוא ידידו האישי של יאצו וייסנאל. וייסנאל, שקיבל מקרים במצנת את הסרט מטכיו לעולם ב-80 יום, שהכנסותיו יוקדשו לקרן חינוך על שם מייק טוד יוצר הסרט, הומיין את קרים לביקור במכוון. שם פגש קרים את הדוקטור דגון. בעוד חודש הוא עומד לשאתו לאשה. אבל המדענית משהיץ הת-אהבה בינתיים בישראל. היא שיכנעה את קרים לבנות את ביתם המשותף ברחובות.

בטחון סכין נגב

למשרדי הממשל הצבאי, איזור התיכון, הגיע יוסף שבו (55) כשהוא מצוייד בתו-כירים והמלצות של המוסדות הסוציאליים של רענה וכפר-סבא. "הגיל תושב מעברת כפר נחמן", נאמר בהמלצות, "נא לעזור לו להתפרנס מעבודתו: משחיו סכינים".

המושל הצבאי ונציגיו בכפרים לא ראו כל רע בכך, שיוסף שבו ישחיו את סכיני-הם של הכפרים. שבו היה יוצא בוקר-בוקר מבתו במעברת כפר נחמן, בוחר לו כפר אחד לעבודת יומו, סובב בין בתי הפלאחים ומשחיו את סכיניהם, להבי חרמשיהם ומג-ליהם תמורת סכום פעוט. פקודי הלשכה הסוציאלית נשמו לרוחה. תיק נוסף מתיקי-הם של הקשים לסידור נסגרו.

ביום בו נסגר תיקו של יוסף שבו במש-רדי הלשכה הסוציאלית, נפתח לו תיק ב-משרד אחר: משרדם של שירותי הבטחון. "שבו מסתובב בכפרים כשהוא מצוייד ב-גנראטור חשמלי להשחות הסכינים", נאמר באחד הדו"חות השיגרתיים.

פגישתו על הגבול. העובדה שליוסף שבו יש גנראטור חשמלי עוררה את חשדות אנשי הבטחון, ובצדק. "מהיכן למקרה סו-ציאלי כזה כסף כדי לקנות גנראטור חש-מלי להשחות סכינים? כל הסכינים שהוא משחיו ביום אחד גם יחד, אינם מספיקים לכיסוי הוצאות ההשקעה בחמש שנים", טע-נו אנשי הממשל בדו"חותיהם השוטפים.

כעבור שבועות אחדים נמסר דו"ח נוסף על יוסף שבו. "משחיו הסכינים נראה ב-כפר טייבה בחברת בחורה צעירה יהודיה", מסרו מודיעי הממשל, "יש לפתוח בחקירה".

החקירה נסתיימה בתוצאות מפתיעות. עי-קוב ממושך אחרי יוסף שבו קבע כי הש-חות הסכינים היא רק מקצוע צדדי בשבילו. ממצעו הראשי: מסירת אינפורמציה בט-חונית-סודית לקציני הלגיון, איתם היה נפ-גש בספרי הגבול.

השבוע הובא יוסף שבו לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. הגנראטור החדיש ואבני ההשחנה נשארו בהחזקת המשטרה. גליון האישום, לפיו הועמד לדין: "נאשם בנסיון להשיג ידיעות סודיות מתוך כוונה לפגוע בבטחון המדינה ובהסתננות לירדן". הסכיני-שניסה משחיו הסכינים לתקוע בבגה של המדינה, הפך לבומארג, פגע בו עצמו.

משטרה "הניל יועמד לדין"

בקבוק הודקה שגנה לקוח אלמוני ממה-כוכבי, בעל חנות למשקאות חריטים בתל-אביב, לא מצא חן בעיניו מן הרגע הראשון. בכל זאת, בגלל היכרותו הישנה עם כוכבי, שכנו לרחוב מגוריו, לקח הקונה את הבק-בוק, הניח אותו בארון המשקאות לקראת חג הפסח המתקרב ובא.

ליל הסדר פתח הקונה את הבקבוק, גמע ממנו גמיעות אחדות. "חמוץ", פלט במהירות ורקק מפיו את המשקה. הוא נטל את הבקבוק, חזר לחנותו של כוכבי, ביקש לקבל את כספו בחזרה. כוכבי לא נמצא אותה שעה בחנות. בנו סירב להחזיר את הכסף. הקונה חזר לביתו, עם הבקבוק.

אחרי שעות אחדות, התחוללה הדרמה ה-גדולה בביתו של הקונה. כוכבי ובנו התפרצו לדירתו, בתצו ממנו להחזיר להם את הבקבוק בעל המשקה החמצמץ. כשסירב האיש לתת את הבקבוק, איים למסור אותו למשטרה למען תבדוק את תוכנו במעבד-תיה, ביקשו כוכבי ובנו לקחת אותו כחות. המשטרה הוזעקה למקום, אחרי שהשכנים הודיעו למוקד על תגרה בבית הסמוך. עצרה את כל הנוכחים. הבקבוק הוחזר.

ביקור משפירתי בלידה. הקונה עקב אחרי חקירת המשטרה בענין רב. הוא ידע כי לכוכבי קשרים אמיצים במוסדות הממשלתיים. עכבר, אחרי שהורשע על מכירת ספיט טהור בחזקת משקה חריף, שגרם לאבדן כושר-ראייתו של אחד מלקוחו-